

Sygn. akt VIII U 789/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Jolanta Łanowy - Klimek	

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2020 r. w Gliwicach

sprawy M. O. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania M. O. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 maja 2020 r. **nr** (...)

oddala odwołanie

(-) Sędzia Jolanta Łanowy-Klimek

Sygn. akt VIII U 789/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 maja 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej M. O. (2) przeliczenia emerytury, wskazując że przedłożone przez nią dokumenty, tj. zaświadczenie Urzędu Miejskiego w M. o zameldowaniu ubezpieczonej od 8 września 1960 r. do 12 września 1988 r. wraz z rodzicami pod adresem w M. oraz pisemne zeznania świadków z 2000 r. wskazujące na pracę ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców, nie mają wpływu na zmianę wysokości świadczenia, ponieważ przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnia się okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od ww. decyzji, domagając się przeliczenia emerytury z nieuwzględnieniem okresu jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w latach 1974-1982.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. O. (2) urodziła się (...)

Decyzją z 9 stycznia 2020 r. (...) Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej emeryturę z powszechnego wieku, począwszy od 24 grudnia 2019 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury obliczono na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do obliczenia emerytury przejęto: średnie dalsze trwanie życia 260,70 miesięcy, zwaloryzowany kapitał początkowy 362 861,33 zł, składki zaewidencjonowane z uwzględnieniem waloryzacji 36 298,74 zł. Emerytura wyniosła 1531,11 zł brutto.

W decyzji z 1 kwietnia 2020 r. (...) Oddział w Z. ponownie ustalił ubezpieczonej kapitał początkowy. Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonej 16 lat, 3 miesiące i 19 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 7 dni okresów nieskładkowych.

W dniu 24 kwietnia 2020 r. ubezpieczona złożyła wniosek o przeliczenie wysokości emerytury. Do wniosku dołączyła zaświadczenie Urzędu Miejskiego w M. z 16 października 2000 r. o zameldowaniu ubezpieczonej od 8 września 1960 r. do 12 września 1988 r. wraz z rodzicami pod adresem w M. oraz pisemne zeznania świadków z 2000 r. wskazujące na pracę ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców o powierzchni 3,56 ha od 24 grudnia 1974 r. do 9 sierpnia 1982 r.

W zaskarżonej decyzji z 6 maja 2020 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przeliczenia emerytury, wskazując że przedłożone przez nią dokumenty nie mają wpływu na zmianę wysokości świadczenia, ponieważ przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnia się okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do oceny czy ubezpieczonej można przeliczyć wysokość emerytury z uwzględnieniem okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury, dla osoby urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Jak wynika z powyższego, jedną z wielkości branych pod uwagę przy obliczaniu wysokości emerytury w powyższym trybie, jest wartość kapitału początkowego, następnie waloryzowanego.

Zgodnie z przepisem art. 174 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, kapitał początkowy ustala się na zasadach odpowiednich przy ustalaniu wysokości emerytury na podstawie art. 53 ustawy, przy czym przebyte okresy składkowe i nieskładkowe przyjmuje się z okresu sprzed 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z przepisem art. 53 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych;
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Cytowane wyżej przepisy wskazują, iż rozmiar okresów składkowych i nieskładkowych wpływa na wysokość emerytury a tym samym również na wysokość kapitału początkowego.

W przedmiotowej sprawie nie było jednak podstaw by korygować okres składkowy odwołującej. Zgodnie bowiem z przepisem art. 174 ust. 2 pkt 1 cytowanej na wstępie ustawy o emeryturach i rentach z FUS do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjmuje się okresy przebyte przed dniem 1 stycznia 1999 r. okresy składkowe o jakich jest mowa w art. 6 ustawy a okresy nieskładkowe zgodnie z treścią art. 174 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy - okresy wymienione w art. 7 pkt 5 oraz pkt 1- 3 i 6 - 12.

W przywołanym przepisie art. 174 ustawy o emeryturach i rentach jak i w kolejnych jednostkach redakcyjnych ustawy odnoszących się do mechanizmu ustalania wartości kapitału początkowego, nie ma uregulowania pozwalającego na uwzględnianie przy obliczaniu wartości kapitału początkowego okresów pracy w rolnictwie o jakich jest mowa w art. 10 ustawy. Nie było więc warunków aby o takie okresy zwiększać wartość kapitału początkowego.

Nie było również warunków aby wysokość obliczonej emerytury ulegała zwiększeniu w oparciu o przepis art. 26a ustawy. Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek. Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 2). Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, przysądza się ubezpieczonemu, który legitymuje się okresami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1.

Odwołująca nie wykazała jednak, aby opłacała składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 3 października 2012 r., III UZP 4/12, Sąd Najwyższy podkreślił, że wysokość emerytury ustalonej w formule zdefiniowanej składki ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników. Ustawodawca i tym razem zastrzegł, że emerytura ulega zwiększeniu wyłącznie za okresy opłacania składek. Opłacanie tych składek ma wpływ na wysokość emerytury kapitałowej, pod warunkiem jednakże, iż ubezpieczony nie ma ustalonego prawa do emerytury rolniczej, a w konsekwencji legitymuje się okresem ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki (okresem uzupełniającym, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej) - krótszym niż 25 lat. Przedmiotowe zwiększenie nie przysługuje zarówno w przypadku ustalenia (potwierdzenia) decyzją prawa do emerytury rolniczej, jak i samego spełnienia warunków tego prawa (ust. 2).

Mając na uwadze powyższe Sąd – na mocy 477¹⁴ § 1 k.p.c. – oddalił odwołanie.

Wyrok został wydany w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.

(-) sędzia Jolanta Łanowy - Klimek